

Virkeligheden ikke svarede til den Udgift, der fandt Sted.

Jeg maa altsaa hævde, at Udgifterne er opførte paa sædvanlig Vis; man har søgt at træffe den rimelige Vej; det er ikke Lysseeri eller Mørkseeri, Regeringen har gjort sig skyldig i; man har søgt at træffe Middelvejen nogenlunde og ogsaa nogenlunde at træffe, hvad Folketinget kunde menes at stille Krav om i Øjeblikket. Det er jo nødvendigt, at der er denne Samstemmen i Øjeblikket mellem Ministeriet og Rigsdagen, thi det kan ikke nægtes, at det er en ret brydsom Tilstand, vi lever under, og vi har ingen Sikkerhed for, naar den ophører. Ud fra de Betragtninger, jeg her har gjort gældende, og som kun har været Holdpunkter for Ministeriets Stilling, er det, jeg har den Ære at fremlægge Finanslovsforslaget. Jeg haaber at finde Velvillie for det i det høje Folketing.

Justitsministeren (Zahle): Jeg skal tillade mig for det høje Ting at fremsætte Forslag til Lov om, at den i Lov af 20. August 1914 om Betalingshenstand nævnte Tidsfrist forlænges til 15. Januar 1915. Forinden Ministeriet bestemte sig til at fremsætte et Lovforslag af denne Beskaffenhed for det høje Ting, indbød Ministeriet til en Sammenkomst mellem Forretningens ledende Kræfter, og der afholdtes et Møde den 2. Oktober, ved hvilket der var mødt Repræsentanter for Nationalbanken, Landmandsbanken, Handelsbanken, Privatbanken, Laane- og Diskontobanken, danske Provinsbankers Forening, Grosserer-Societetets Komité, Handelsstandens Fællesrepræsentation, Provinshandelsforeningernes Fællesudvalg, De samvirkende Detailhandlerforeninger, Industriraadet, Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk, Fællesrepræsentationen for dansk Skibsfart, De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende Husmandsforeninger, de samvirkende Fagforbund, Detailhandlersocietetet, Københavns Sparekasse, Bikuben, Den sjællandske Bondestands Sparekasse og Dansk Arbejderbank. I denne Forsamling, hvori alle disse store Forretningsforetagender og Organisationer for Erhvervene var repræsenterede, var der Enstemmighed om at ønske Moratorielovens Gyldighed forlænget til den 15. Januar. Udgangspunktet var det, at Bankerne og i det hele de af de mødte, hvis Forretningers Art førte dem i Forbindelse med Udlandet i større Omfang

paa Pengemarkedet, erklærede, at en Forlængelse af Moratoriet for udenlandsk Gæld var nødvendig, og de erkendte alle, at det maatte ønskes, at der hertil knyttes et Moratorium for indenlandsk Gæld, og at den Form, som dette havde faaet i den gældende Lov, var af en saadan Beskaffenhed, at ikke nogen Indvending kunde gøres imod, at dette forlængedes uforandret.

Jeg skal overfor det høje Ting, i hvilket der under det paagældende Lovforslags Behandling, inden det blev til Lov, blev fremsat Udtalelser, som ytrede Frygt for, at et indenlandsk Moratorium af en saadan Beskaffenhed skulde faa en betydelig og skadelig Indflydelse paa vort Forretningsliv, oplyse, at det indenlandske Moratorium i samtlige Jurisdiktioner her i Landet kun er blevet paaberaabt i 41 Tilfælde og kun taget til Følge i 9 Tilfælde, og at disse 9 Tilfælde kan siges at være betydningsløse. Det har, saaledes som det ogsaa fra anden Side og af mig blev hævdet, været af ringe Betydning. Men det maa dog siges, at selv om disse 9 Tilfælde er af meget ringe Betydning, har det dog været godt, at man i disse 9 Tilfælde har kunnet give vedkommende Debitorer en Henstand, som de maaske ellers ikke havde kunnet faa, og som de trængte til paa Grund af de særegne Forhold, der er opstaaet. Det er saadanne Tilfælde, hvor en handlendes Forretning er blevet i meget væsentlig Grad forringet, fordi den Art af Forretninger ikke har kunnet drives i Øjeblikket, hvor en Haandværksmester i en lille Købstad har faaet sin Svend indkaldt til Sikringsstyrken og ikke har kunnet faa en anden i Stedet, hvorfor han ikke har kunnet præstere det Arbejde, han skulde præstere.

Støttende mig til den enstemmige Tilslutning fra den Forsamling, der var samlet den 2den Oktober, tillader jeg mig for det høje Ting at forelægge Lovforslag om en Forlængelse af Moratoriet saavel for udenlandsk som indenlandsk Gæld til den 15. Januar 1915, og jeg gør mig Forhaabning om, at det høje Ting vil underkaste dette Lovforslag en hurtig og velvillig Behandling.

Formanden: Jeg skal allerede nu gøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at denne Sag vil komme til Behandling paa et senere Møde i Dag.

Derefter har Forsvarsministeren Ordet for at fremsætte det tidligere anmeldte Lovforslag.¹